

øen Formosa, og at stormagterne i området måske kunne have interesse i at anerkende Formosa som en separat enhed for at skabe en balance, der kunne sikre varig fred i området. Denne mulighed måtte ikke udelukkes på forhånd, før der var foretaget en gennemgribende undersøgelse af hele problemkomplekset. Samtidig måtte imidlertid Folkerepublikkens aktive deltagelse i FN's arbejde, hvorom der nu var enighed i praktisk taget hele medlemskabet, ikke forsinkes.

Da der under afstemningerne viste sig ikke at være flertal for det amerikanske procedureforslag (jfr. nedenfor), trak Tunesien sine forslag tilbage under henvisning til, at disse ikke skulle stå i vejen for vedtagelsen af en resolution, der muliggjorde Folkerepublikkens overtagelse af Kinas plads i FN.

5. Ligeledes under debatten introducerede Saudi Arabien et resolutionsforslag, hvis to operative paragraffer havde følgende indhold:

- a) Generalforsamlingen beslutter, at Folkerepublikken — som et retfærdigt, rimeligt og praktisk kompromis — skal indtage sin retmæssige plads i generalforsamlingen, i sikkerhedsrådet og i de til FN knyttede organisationer, og at Republikken Kina, d. v. s. øen Taiwans befolkning, skal beholde sin plads i FN og i alle de til FN knyttede organisationer, indtil Republikken Kinas folk, d. v. s. øen Taiwans befolkning, bliver sat i stand til ved en folkeafstemning under FN's auspicer at tilkendegive sin holdning til følgende muligheder:
- 1) fortsat uafhængighed som en suveræn stat med neutral status defineret i en traktat anerkendt af FN;
 - 2) forbund med Folkerepublikken Kina under betingelser forhandlet mellem de involverede parter;
 - 3) sammenslutning med Folkerepublikken Kina i henhold til aftaler forhandlet mellem de to parter.
- b) Generalforsamlingen appellerer til storrådet hos både Folkerepublikken Kina og Republikken Kina, d. v. s. øen Taiwans befolkning, til at overveje ovennævnte muligheder som udgørende et grundlag — omend ikke et endeligt — for en løsning på en politisk strid mellem asiatiske brødre.

Som begrundelse for forslaget fremlæggelse anførte Saudi Arabien, at intet af de øvrige resolutionsforslag gav øen Taiwans befolkning mulighed for at udøve den selvbestemmelsesret, som i pagten var nedlagt som en ret for alle folkeslag.

Saudi Arabien trak senere, efter at det amerikanske procedureforslag (jfr. nedenfor) var forkastet, forslaget tilbage.

Endelig introducerede Saudi Arabien en række ændringsforslag af sproglig og substantiel art til det ovenfor under 1 omtalte albanske resolutionsforslag. Det substantielle ændringsforslag tog sigte på en løsning på baggrund af en erkendelse af eksistensen af 2 kinesiske stater.

III. Debatten.

Debatten, som fandt sted i dagene 18.-26. oktober 1971, var afgørende præget af de to modstående holdninger til spørgsmålet om Kinas repræsentation, som var udtrykt i de ovenfor under II, pkt. 1-3, omtalte resolutionsforslag. Debatten blev derfor i første række en understregning af i forvejen fastlagte og velkendte positioner.

I alt 73 lande deltog i debatten, hvoraf 44 tilhørte den kreds på i alt 46 lande, der optrådte som medforslagsstillere til henholdsvis det albansk og de amerikansk inspirerede resolutionsforslag. Yderligere 37 lande, hvoraf 25 ikke havde deltaget i debatten, afgav stemmeforklaringer.

Danmark afgav det i bilag 3 optrykte indlæg, hvori det fremhævedes, at det hovedspørgsmål, som generalforsamlingen skulle tage stilling til, var, hvem der retmæssigt skulle beklæde Kinas plads i FN. Der var i verdensorganisationens organer kun én plads til Kina. Det drejede sig derfor ikke om at ekskludere et medlemsland, men kun at afgøre, hvilken regering der havde ret til at repræsentere Kina.

De øvrige nordiske lande og bl. a. Canada, Frankrig og Storbritannien udtalte sig efter tilsvarende retningslinier.

Af de øvrige indlæg i debatten skal følgende fremhæves:

Pakistan understregede, at det, generalforsamlingen skulle tage stilling til, ikke var spørgsmålet om optagelse af et nyt medlemsland eller om udelukkelse af et eksisterende. Det albanske resolutionsforslag inde-